HÊVÎYA WELÊT

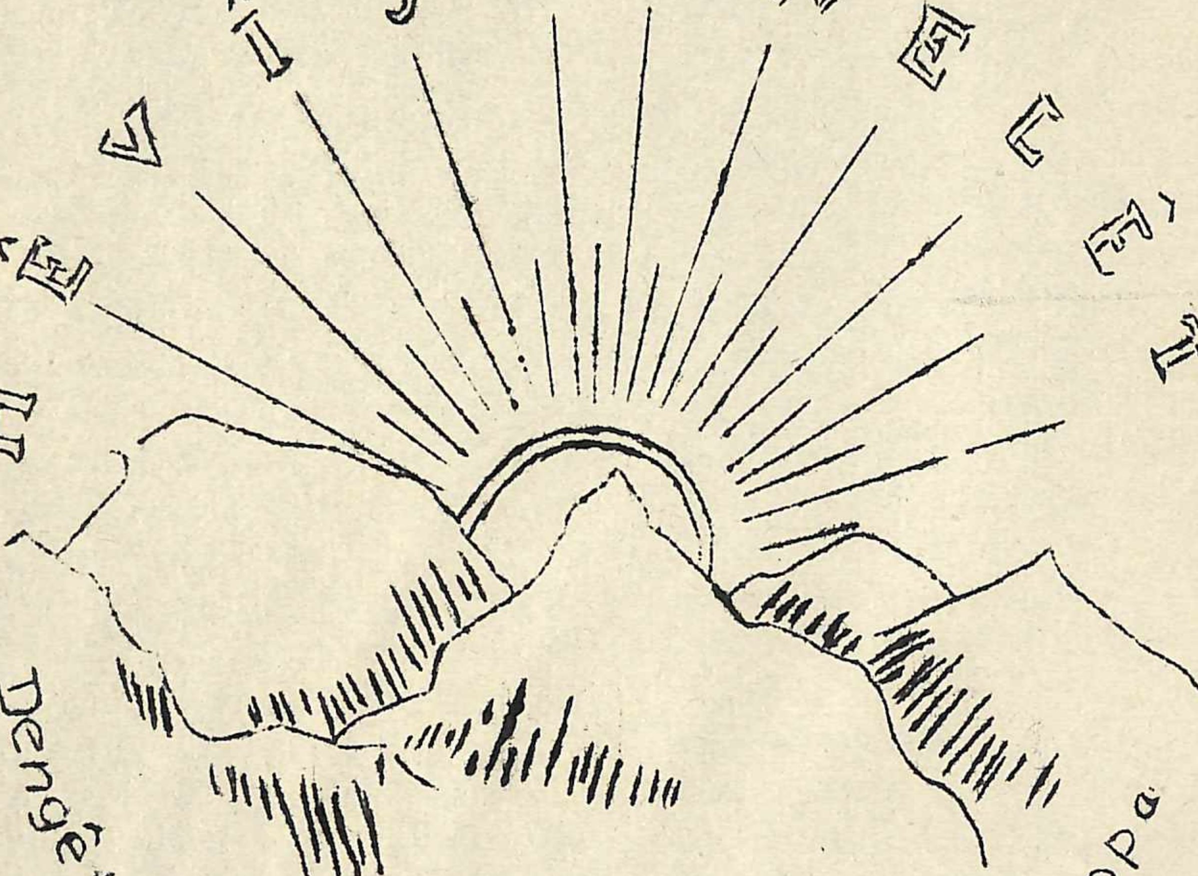

Dengê Komeley xwêndikaranî Kurd le Ewropa

Sal : 1

Jimar : 2   Gulan 1964

Erke pīrozekanī Hēvīya Welēt

Kamal Fuad

Berlin, 21.5.1964

Brayanī berēz: Berēweberanī govarī Hēvīya Welēt ī xoşewīst !

Silawēkī germī tēkoşantan pēşkeş bē,

Jimarey yekemī govareketanim xwēndewe, zorim pē xoş bū, çūnke be rastī kelēnekī gewrey bo pir kirdīnewe, nek tenha bo ēmey xwēndikaranī Kurd le Ewropa belkū bo hemū ew kesaney ke hez be fērbūnī zimanī Kurdī eken. Hēvīya Welēt be şēweyekī taybetī kelk ū sūdēkī zorī heye bo bira Kurdekanī Sūriya w Turkiyaman ke hemū rēgayekī aşkirayan lē bestirawe bo fērbūnī zimanekeyan ū geşe pē kirdinī. Raste Hēvīya Welēt natwanēt ew kelēne gewreye pir bikatewe ke le encamī nebūnī mafī siyasī w netewayetī Kurdewe hatuwe lewaneş mafī xwēndin ū nūsīn be zimanī Kurdī ke emro le hemū beşe dagīrkirawekanī wilatī xoşewistman Kurdistan berbest kirawe. Belam hīç gumanī tiya niye derçūnī Hēvīya Welēt kelk ū sūdēkī zorī heye be taybetī le rojēkī wada ke netewekeman nek tenya bē beşe le hemū mafēkī siyasī w dēmokratī w netewayetī w mirovayetī belkū berengarī hērişēkī narewaw dirindane ebē le beşēkī wilatekeman wate le Kurdistanī Iraq ke gelī Kurdman be pileyekī sextī tēkoşanya tē epere le penawī hēnane dī mafe netewayetī w dēmokratēkanī le otonomī bo Kurdistan ū rijimekī dēmokratī perlemanī bo Iraq. Ēstaş paş dū sal ū nīw bombarduman ū kuştin ū birīn ū girtin ū giranī w azar ū çewsanewe w paş ewey sē mang ziyatir tē perī be ser şerr westandina le nēwanī supay Iraqī w şorişgēranī Kurdistan ta ēsta hīç mafēk be gelekeman nedrawe w hikūmetī Iraq nek her tenya le belēnekanī xoy peşīman ebētewe w bes belkū be şēweyekī zor namerdane hewl eda bo towī nakokī şandin le naw serkirdekanī gelī Kurda.

Le Sūriya hemū rojēk çetekanī Baath hēriş ebene ser gelī Kurdman ū be deyan kesyan lē egrin ū lē birindar eken ū lē ekujin bē ewey hīç gunahēkyan hebē belkū tenya leber ewey Kurdin ū eyanewē be Kurdī bijīn ū be Kurdī bimrin.

Le Turkiya girtin ū lēdanī gelī Kurd her berdewame w ta ēsta gelē Kurdī bē gunah le bendīxanekanī Enqere w Estemūl da mawnewe w azar ū siza eçējin.

Le Ēraniş sereray nebūnī hīç mafēkī netewayetī w zanyarī Kurd wek hemū beşekanī key Kurdistan, taqe rojnameyekī Kurdī ke le Taran le layen hikūmetewe be nawī (Kurdistan) ewe dereçū daxira. Sereray ewe maweyeke hikū-

metī Eran destī kirdotewe be girtinī Kurd.

Ca le katēkī wada ke gelī Kurdman le hemū beşekanī Kurdistan le halēkī wa naxoş da ejī sereray eweş berengarī hērişī nareway duşminanī ebē çend erkēkī gewre w pīroz ekewēte ser şanī govarī Hēvīya Welēt :

1- Erkī geyandinī dengī beşekanī Kurdistan be yektirī w be xwēndikaranī Kurd le Ewropa.

2- Erkī geşe pēdan ū peşxistinī ziman ū edebī Kurdī w nizīk-kirdinewey diyalēkte ciyawazekanī zimanekeman.

3- Erkī rūnkirdinewey meseley niştimanīman ke yekēke le amance pīrozekanī komeley xoşewīstman.

Komītey berēweberī giştī komele le katēka silawī germ ū pīrozbayī xoy peşkeş be govarī Hēvīya Welēt ū destey nūseranī ekat, amadeyī xoy pīşan edat her wek le seretawe pīşanī da bo hemū yarmetī w komekēk be gwērey tuwanay pēşkeş bikat bo derkirdinī govareke be rēk ū pēkī w pēşxistinī.

Govarī Hēvīya Welēt ke be taybetī be diyalēktī kirmancī enūsē pēwīste carū barīş be soranī witar bilaw bikatewe ta zurbey bira Kurdekanman le Eran ū Iraq ke be dialēktī soranī edwēn le xwēndinewey govareke bē beş nebin ū bitwanin witarī xoyanī tiya bilaw bikenewe.

Le dwayī da xoşī w serkewtintan hīwamane w ūmēdī pēşkewtinī govareketan ekeyin ū hemīşe bextiyarītan awatmane.

-ö-ö-ö-ö-ö-

Agir be nextē aw kujayewe
gul be bay payīz sērī nayewe

Belam jīlemoy tēkoşanī Kurd
dway hezaran aw helgīrsayewe

Gulale sūrey baxī a z a d ī
dway xezanī zerd her geşayewe

%%%%%%

Ewī mējoy Kurd bixwēnētewe
elqey zincīrey bihonētewe

Tē ega hergiz sēr nanētewe
hīç hēzēk nīye biytwēnētewe

Ew çerxe nema dirextī regez
rīşey der hēnin hī ēmey nebez

Kameran, Silēmanī 1957

P Î R O Z Î

Hêvîya welêt,ci navekî xweş,ji bo kovareke nû ku bi zarê kurmacî li Ewropa bi destên Xortên Kurd derdikeve.

Derxistina vê kovarê,bi vî navê xweş û şîrîn ji bo Xortên me yên li Ewropa lêhatineke gelekî hêja ye.Çawan ku Xortên me yên li Ewrppa di vê kovara han de hêvîya welatê xwe dibînin,Xelkên welêt jî di wan Xortan de hêviya gelê xwe dibînin.

Kovara me ya nû îro hêviya welate,
Armanca wêya Serbestî,Azadî,Felate.
Dê wek Roye ronak bike dinya me ya tarî,
Bi peyv û nivîsarên hêja wekî mirarî.
Dilê meyî kul,rûyê bêmad her dê bike geş,
Li pêş me veke rêya xebateke gelek xweş.
Cihanê ji bo me bike ronak û buhuştîn,
Zimanê meyê paşvemayî zar bike zengîn.
Pêşkêş dikim sipasên xwe û dost û hevalan,
Bo Xortên ku di vî warî de wekî şepalan.
Xebatê bikin,pê biwestin ew bi şev û roj,
Bêşek ewin welatparêzên hêja û dilsoj.
Di vê rêya han gelê me dê zûka şiyarbe,
Wê hinga hezar xwelî li nav çavên neyarbe.

Hezar carî pîroz kovara Hêviya welêt,her bijîn Xortên ku pê rabûne.

H I L L O F

Xwendevanên delal û hêja !

Em ji we hêviya lê bihurandinê dikin ji bo kêmanî û şaşbûnên me ên hûn dibîn.Ji me re rexne(neqd) û pêşneyaz(iqtirah) ên xwe bişînin ji bo başkirina kovarê û pêşxistina wêna.Her weha jî ji me regotaran binivîsînin da em ji we re wan belavbikin.

Bi van kirên we ,bêgotinê,dê emê gelekî dilşa bibin.Heta ji me bê emê karbikin ji bo bi cianîna daxwazên we;ji ber kovara me kovara her welatpewerekî Kurdeû armanca wêna nala armanca gelê Kurd a mezine Azadî,Serxwebûn,Jîneke xweştir û Dostaniya Milletê Kurd bi tevaya Milletên cihanê re.

B I H A T I N A C E J N A N E W R O Z

Xwendevanên delal û hêja!
Bi hatina cejna Newroz ,cejna milletê Kurd a mezin ,kovara Hêvîya Welêt xwendevanên xwe û milletê Kurd pîrozdike.
Newroz,weke ku em dizanin bûyîneke mezine di dîroka welat û milletê me de. Newroz tîne bîra me Kurdan bê çawan militê me şûreşkir dijî xwînmijên xwe û ew ji ser textê keyetiyê avêetin.Millet azad û serbest ji zor û sitemê dest bi jîneke xweştir kir.
Ev bûyîna mezin di diroka welat û milletê me,ji me re xweş di de xuyanî-kirin bê çi dermanê hilanîna zor,sitem,xwînmijîû koletiyê a îro ku welatê me û miletê me tê de dijîn.Xwînmijên,hovên û Faşistên Ereb ,Tirk û Ecem wana em ji hemû mafeyên mirovan bê parkirinè.Li valî û walî em di bînin bê çawan Turkan bi hovitî hemû şûreşên milletên me vemirandin û hata îro her û her dixwazin Kurdan ji dunya biqelînin.
Li îranê,Ecaman jî her û xwestiyê Kurdan ji xwe re bindest,reben,perî-şan û nexweş bihêlin.
Li kurdistana nîvro(a Îraqê)va ji du sal û nîvan de miletê me şûreşa xwe dike ji bo paraztina hebûna xwe ji destên Erebên hov,xwînmij û faşist ên bi hovitî dixwazin milletê me wêran bikin .Ew hovane bi sedan,bi hezaran Zarok,Pîr,kal,jin,mêr dikujin di şewitinin ji ber ew Kurd hatine dinê û dixwazin Kurd jî bimînin.Lê Kurd natewe,serê xwe li ber Hovên Ereban hew datine ji ber ew li ber hebûna xwe dide.
Li suriye bi sedan ji welatperwerên Kurd di tariyên zindanan de dijîn. li wir jî Hovên Faşis tên Ereba n li Kurdan bi hoviti di xînin.Ew Hovana weha bawerdikin ku bi van kirin xwe ê xwînmijî dikarin berê milletê me ji doza mafeyên wî ên millî bidin alî û wî her û her ji xwe re bihêlin Kole.Bigirtina ji sedan ji Xortên Kurd,bi lêxistina jinên Kurd û bîskirina wan hov ûfaşist nagihên miradê xwe.Kurd roj bi roj xurtir dibe û Hovên Ereban ber bi goristanê de dirin!

Em bi vê hatina cejna Newroz ji xwendevanê xwe re vê xweşxuwana han diyarî dikin.

N E W R O Z

Newroz çiqas delalî
Her dem û gav di balî
Her sal di vî çaxî de
Bi kêf û lîz û govend
Gul û kulîk û çîçek
Çem û cobar tijî tên
berf li çiya dihele
Wekî cinin reşbelek
Rûyê erdê ji rûkî

vedkujînî derdan,
tuyî cejna me Kurdan,
bîst û yekê adarê
me dighînî biharê
dibişkivin di baxan
heya perav û şa xan
bes dimînin belkî
dilgeşdikin gelekî
giya dertê keskek û şîn

Nergiz, gupik û çiçek ji her ali didih bîn
Di van rojên şîrîn de welatê Kurd ser û bin
Çi keç û xort û mendal kal û pîr ûbûk û jin
Dikincejin sê roja bi xweşî û ken û hang
Derdikevin ji maln bi xireşme qîr û bang
Tev bildigrin digel xwe nan û dan û şîranî
Hinek bi saz û sowet hinek bi ser giranî
cih cih li hev di civin keçên xweşik û dîlber
Hinek ji wan genimgûn hinek jê çûr gulîzer
Hinekêwan çav reşin kezî dirêj gewr û boz
Gihiştina destê wan divê gelek dawû doz
Li ber çem û çîmenan di nava bax û bustan
Dirivin û dikenin cîhan dibe gulistan
Li ser gul û çiçekan ew surperî weke hing
Her dadinin radibin têk re dikinvingeving
Dema ji wan diyarbin xortên çeleng û şe pal
Dibe pirkepirka wan didin çiman wek xezal
Dawî li hev dibanin vedgerin çend bi çend
Hinek dibên dîlokan dibe dîlan û govend
Bisk û zilfên zerîyan ji dûzanê bi der tên
Li ser dêm û rûyên gewr dipengizin dirin tên
Dilê xortan ji evîn tijî dibe dike coş
Bi nêhrîna zeriyan tev dibin gêj û serxoş
Kal û pîrên qermiçî ew her didin kesran
Demên borî dibîrin dixwazînin dîlberan
Lê çi fêde nayê dest emrê çûye carek din
Wekî gula çilmisî pelkê wê dikevin bin
Dilê xwe ê peritî bi hezringan daxdikin
Lê birîna bê derman bi xeyalan sax dikin
Dijwariyek mezine qesîya xwe bîrbirin
Bizan gelek kirête pir jê xweştire mirin
Hersê rojên cejna xwe derbas dikin bi başî
Tev kêf û saz û spwet reqs û dîlan û xweşî
Diva bû tistekî bêjin çende gotinan di Newroz
Zanîna min hinde bû gelo cejna te pîroz

Osman SEBRÎ, derdên me, rû. 17

BÎRWERIY CEJNA NEWROZÊ

Ji kevnare de,jiKurdan re bûye adet ku ,her sal di rojên Newrozê de,mêr û jin,kal û ciwan cilên xwe yên nuh werin,derkevin çol û banan,bi şadî û kêfxweşî,bi govend û dîlan rojên xwe biqedînin.Şevê bi rozê çiyayên bilind agiran pêxênin,bi gundan,bi bajaran,bi her deverê mirovên aqilmand civînan pêkbînin lidor serborê û serpêhatiyên biaxivin,kar û zira rên xwe di ber çavan re bibîrînin;bi vî awayî dîroka jîna milletê xwe di navbera Newroza berê û Newroza Nuh de bi bîrbînin û jibo xebateke çaktir ji pêşende re xwe likarxin.

Jiber ku milletê din destê dijmine dilreş de maye,her gav rê nakeve wî ku bi serbestî bîrweriya cejna xwe ya Newrozê vejîne û şadimaniya xwe eşkere bike.SAL nîne ku piraniya milletê me bi dizî li çolan an di kûraniya zindanan de rojên cejnê neqwdînin.Vaye em dibînin çawan milletê me li Sûriyê ji bo vejandina bîweriya vê cejna pîroz bi destên hukûmetê tête qelandin û êşandin.Holê bi vî awayî ne tenê li Sûriyê ,lê belê li hercar peçên Kurdistan nê bi destê dijminê hov û xwînxwar ve milletê me tête êşandin û Sotin.

Ji Newza parde milletê me ji destên dijminê xwînmêj zilm û zînatên rengareng dîtiye!;.Li Kurdistana Îranê,Turkiyê û Sûriyê bi sedan xebatkerên Kurd di binê zindanan de cih girtine û bi sedan ji wan dev ji malên xwe berdane li çol û banan jîneke tehl û dijwar diqedînin.Lêbelê li Kurdistana îraqê wî şerê giran ku dijminê hov û faşist ji du sal û nîvande bi ser milletê Kurd de girtiye dengê wî di hercar koşeyên cihanê ve werbûye. Di vî şerê xwînavî de bi hazaran mal hatinê şewitandin,bi hezaran mêr, jin pîr û zarok bi agirêtang û top û bombên napalm hatine sotin û qelandin. Lê digel vî qasî jî tevgera rizgariya Kurd a millî di zik hev de ji Newroza par û virde bi gavên fireh ber bi pêşve çûye,Nemaze di her du perçeyên Kurdistana îraqê û Sûriyê de.Her kes vê pêşveçûnê bi çav dibîne.Vaye nîşanên serkewtina Şûresa pîroz li îraqê bi xurtî xwe hildavêjin der û tevgera rizgariyaKurd li Sûriyê jî roj bi roj bilindtir dibe.

Di vî warî de rastiyek dikeve ber çavên me ku çi perçeyê Kurdistanê ku tê de lîwana tevgerê di destên partiyên Şûresîn de ye li wir tevger gihaştiye warekî bilind û pêş ve çûyî;û çi deverên ku tê de van celeb partî qels mane,tevgera millî jî li wir li şûn maye û pêşve ne çûye.Ji lewra, dijmin bi her endizeyekê şerê vansazeyên Şûreşîn kiriye ûhemî giraniyên xwe daye ser sitoyên wan,lebatên wan ji her kesîbêtir cefayên giran dikşînin,li ber roniya vê rastiya han ji me re dixuya ne ku çi kesê kamgiriya qelsiya van sazî û partiyên Şûresîn bike,ew rast bi rast kamgiriya paşve histina tevgera millî dike,an rast arîkariyadijminê millet dike.Digel heyîna gelek zehmet û rêyên dijwar li ber milletê me,em bawermendin ku digel wêjî dê di têkoşî xwe ya neştimanî de serkewt bibe û di kêferata xwe de serfiraz bibe.

Em ji milletê xwe yî qehreman re vê cejna bi rûmet pîroz dikinû heya cejna bê pêşketin û xweşiyê dixwazin.

(DENGÊ KURD, jimar:8, adara 1964)

N E W R O Z be xoş hatî, we her bî rojî serxwebûn!!!

Xwendevanên delal!

Eve saleke ku Xwendevanên Kurd li Ewropa piştî borîna Newroza sala borî xwe kardikin û li hemû ewropa, çi li Ewropa rojhilat, çi li rojava bi dilekî germ û geş ji bo Newroza salî 1964 kardikin. Ne tenê li Ewropa, bêgûman evê hal û rewş li hemî Kurdistan li herçar perçeyên wî ên delal û şîrîn de. Bê gûmne ku bîranîna va roja ha qedreka xwe ya zor mezin û hêja di dilê her kurdekî de heye, nemaze di dilênwelatperêz ûnîştîmanpewer de kesên ku di Newroz de hezbûna hêviyên milletê Kurd dibînin. Me got ku Newroz qedreka xwe ya zor mezin ûhêja di dilê milletê Kurd de heye, ji ber hucetên tên:

1) Ji ber ku Newroz ne tenê cejnî jînî Kurdistane, lê di Newroz de yekemîn carbû ku têde milletê Kurd bi mêranî û nebezbûna xwe dikarî xelekên zincîrên koledarîên biçirîna, piştî sedan sal ji xebat û têkoşîneka germ û zehmet, ji ber vê yeka han bîranîna vê rojê, bîranîna zehmetkêşiya milletê me û ji hêla din çirandına zincîrên koledarî bi serketiya qehremanê milletê Kurd K awayê gernaz û nebez, ji hêvîn û daxwazê gelê Kurd re bû dergehên azadî û serfiraziye. Eveyê ku gelê Kurd piştî bi sedan sal dide ser wê şopa ku tê serbest û aza jî.

Eveyê îro gelê Kurd sitewandina vêkiyên xebat û têkoşîna van salên xwe di Şûreşa Kurdistana îraqê de berz û bilind bi çavên serê xwe dibîne.

Eve Şûreşa Kurdistan dikeve sala xwe seyî, lê roj bi roj xirtir û germtir û zanatir xwe dide hildan û xwe li hemû cihan. Şûreşger û Pêşmergeyên Kurdistan ên gernaz û nebez bi mêraniya Sereketiya qiyada wê ya têgihiştî û zana dikarîbûn bi mêranî û bawcryên xwe yên kûr bi daxwazên milletê xwe bi demeka zor kurt, dengê Kurd li nava hemî cihan belavbikin û wê bi rastbûna daxwazê milletê xwe di jîn û mayîn de tê bigêhin û lê hûrbikin û Şûreşa xwe têxin ser besteka cihanê.

2) Newroz rojî jînî Kurdistane, jiber ku li Kurdistan di meha adar be kurdîav di dar ango çila jînê a şîn dikin ber xwegull ûsûsin çavên xwe dibişkivin û serê xwe ji temara çar mehên vistan ên sar û befir rakin.

Şivan bi pezên xwe ji paşîyên şikeftan derçên çiya û baniyên Kurdistan dikevin û berve zozanên bilind, cigehên giya û nefel de diçin.

Xwendevanên delal!

Gava Newroz bi vî awî li Kurdistan dibe mîvan ew bi mêvadariya xwe dergehê xêr û berê li xelkê Kurdistan vedike û jîneka nûh dest pêdike, xoşi û şadiyê dixe dilên wan. Ez bi xwe hîç dûr nabînim ku milletê Kurd

û xelkê Kurdistan rojekê ji va meh pîroz bi cejinkin û têde şadî û xoşiyên xwe bidin xuyakirin,ji lewre "21" Avdar kirin cejneka tevahî beramber rojî ku tê Kawayê nemir zincîrên koledar cirandin û milletê Kurd bi serfirazî ja.Evaye ku milletê Kurd bihezaran sale kû van herdu cejnan bi hevre dike kêf û şahiyên xwe divê rojê de dide diyarkirin.

Li ser bîranîna van tiştên ha û ji ber pêwîtiya ev nîrên ku di ser milletê Kurdistan re diborin,nemaze di van roja de,bareka zor mezin hildide ser milên xwendvanên Kurd ên ku li Ewropa dixwînin ku dengê milletê milletê Kurd di nava cîhanê de berz bikin,lewra meha avdarê meheke zor bi xebat bû bi-nisbet xwendevanên Kurd li hemû Ewropa.Gotin,lahan,govend û dîlan di bêtirîn bajarên Ewropa de hatin girêdan û gitin.Gelek rojnemevan û acansê têlvîsîyon û pellwesan di van lahangnede hatin dîn û gelek tişt li ser Newroz û xebat milletê Kurd belavkirin.

Hêdî xwendevanên delal hûn dikarin qedra Newrozê,li gor van tiştên jorîn ku me dane xuyakirin nasbikin.Her bijî cejnî Newroz Cejnî milletê Kurd û Kurdistan.Cejnî we pîroz.

ŞIVAN

PERÎŞANÎ

Xwendevanên delal û hêja!

Gava ,ez li ser perîşaniyê ji we re di nivîsim,dixwazim bidim xuyanîkirin bê ev maka nexweşiya mezin a ku ji sedsalan de roj bi roj reh û şaxên xwe di nava milletê me de berdaye,bê em çiqasî li paş hiştine.

Weke ku em dizanin perîşaniya mirovan newek berê ku bav û kalên me pê bawerdikirin,ku ew bi xwe ji ba Xwedê bû.Mirov nikare wê hilînê bide alî bêyî ku Xwedan nevê.Weha mirovan xwe li ber vê malkambaxiya han a mezin a ku destana wan têde dihat dîtin,xwe bê hiner û hêz didîtin.Pir caran bi hezaran,bi milyonan ji mirovan ji birçîbûna dimirin,careke din ên mayî aqilê xwe nedgirtin û xwe tê nedgihandin;ji ber remana efyûnê-ol-weha xistibû serê wan.

Milletê me ê reben ê hejar bi xwe ji vê nexweşiya han ne bê parbû û hêjî ne bê pare.Ji sedlan de ew di perîşaniyê de dijî.Ji sedsalan de ew roj bi roj dibêje sal bi sal xwezî bi par.Milletê,ger wî bizanîba ku ew xwedanê xweye dikare jîna xwe ,jîna civaka xwe bughere pêbîne weke ku ew dixwaze,bê gotinbû heta niha milletê me di vê kambaxiya han de,di vê destana han de nedima reben,jar,bindest,bê mafe ji jînê nala Kolan li ban destên karbidestên Hovên,Xwînmijên,Faşistên Ereb,Turk û Ecem.Lê ji ber milletê me di vê yeka hande neghabû ji alîkî û ji aliyên dinvegirtina ji destên dijminên me ê Hov û Xwînmij ku wan her û her xwestine û niha jî hêjî dixwazin ku milletê Kurd di perîşaniyêde bihêlin bi darê kotek û zorê,Kurd ji wan Hov û Xwînmijan re her û her Kole bimîne.Ji ber ew Hov û Xwînmij baş dizanin ku perîşanî rê nade milletekî ji bo pêşketinê. Dûmayik li ser rûpelê 19

NEXWEŞIYA ME XWEŞÎYA NEYARANE

Di gotara xwe a berî vê(Nêçîr) de bi nimandina wekheviyê di nabera kew û Kurdan de;min pêçiya(tilî) xwe dabû ser nexweşîyek me û derxistina kurmên wê wê jî ji Xwendevanên xwe re bedabû.Îro dixwazim li ser çend nexweşîyên me ên cankuj binivîsim.

Ji bo derxistina van nexweşî ûkurman pêwiste(gereke) ku mirov xwe zêde biêşîne.A ku tê xwestin tenê dîroka me Kurdan vekirin û hûr û kûr lê kolan. Di her pel û rûpelên wê de ev nexweşîyên me pêcîyên diketin çavên mirov û her yek ji wan bang dike û dibêje"Kurdino hûnê kûrin ezê li virim".

Ev nexweşîyên me welê derketine ronahiyê ku nala xwediyê malê û dizê ku ketî mala wî bûne.Rojekê dizek dikeve malekê û xwediyê malê pê dihese û digre.Holê tê ku xwediyê malê dixwaze diz berde,lê diz wî bernade.Nexweşîyên me jî hinde ji mexeyîdîne ku neme me berdidine.Nemaze ev nexweşîyên me di nabera birayên me ên ku di Kurdistana Bakur de dijîn gelekî belavin. Wek ku hûr jî dizanin piraniya birayên me ên ku di perçeyên Kurdistan ên din de dijîn bi rêberî Partî Demoqratî Kurdistan xwe ji gelek nexweşiyên xwe filitandine û berve serxwebûnê de dirin.Hêvî eve ku ev piraniya sedî sed bî û ên Kurdistana Bakurjî rojekê pêşda bi xwe bihesin û van nexweşiyan ji xwe dûr bixin.Li ber çavên min nexweşiya me a mezin dilpaqijî,ezitî,bê bawerî,û oletîyê(dîndarî).Ev nexweşiyên jorî bûne "bohlat"(belayek mezin)li serên me.Di rojên dîrokê ên kevn de bigre heya niha em her dem hatine xapandin,nebûne yekû me bi wekhevîyê bawer nekiriye û qima xwe bi yeketiyê naniye.Yek li van xapandinan ên gireng di sala 1514 de bûye.Heya vê salê 45 Beg di Kurdistanê aza dijîn.Di vê demê de ceng di navbera Iraniyên Safewî û Tirkên Osmanî de hebû.Welatê me bibû qada cengê.Sultan Selîm bi alîkariya Idrîsî Betlîsê hemû Beglerên Kurdistanê anîn serhev û li wana re dostaniyek pêk anî.Ev dostaniya han bi van çar şurûtên jêrî ve bihata girêdan:

1) Beglerên di welâtê xwe de azabin.2) Gava ku cengek dijî Osmaniyan bibe hemû Begên Kurd tev laşkerên xwe ê di bin serekiya paşayê Osmanî de şer bikin. 3) Gavaku dijî Kurdan cengek bû Osmanîyên jî bi hemî hêzên xwe alkariya Kurdan bikin.4) Ev hevhatin û dostaniya ê herhe be.

Lê gelek mixabin ku ev dostaniya bi serektina Osmaniya û bi mirina Sultan Selîm re tev çû axê û Turkan nerindî kire navbera Beglera,ewana berdan hev hergav pîşta yekî kirtin û ên din qels kirin.Ev dilpaqijiya me bo wan bû dermanek û bi hêsanî hemû Kurdistan kirin bin destên xwe.Dîsan di sala 1937 de Kurdan doza serxwebûna xwe kirin,lê ev dilpaqijiya me bû navê olê dîsan bû xenîm me û bi destên Turkan û Kurdên bêvac (ehmeq) 17o ooo Kurd hatin kuştin.Ev arê azadiyê jî hate vemirandin û heya niha Kurdan li bakur nikarin ku careke din serê xwe rakin.

Vê dilpaqijiyê gelek caran serê me xwariye û bi milyonan birayên me di şûraşa axê Zîlan û ên dide hatine kuştin. (Dûmayik li ser rûpelê 2o)

Keçika kibrîtfiroş

Çiqas sar bû...şevine hişkesahiyê...Berf dadiket,pê re jî tariyâ şevê... Şeva salê a paşîn bû.Sibetirê sersal...Di vê şeva ban de keçikeke piçûk di nav kûçe û kolanan de digeriya...pêxwas û serqot.Gava terka mala xwe da,şekalin bi pê bûn:Lê bi kêrî wê ne hatin.Ew pêlavên diya wê bûn, pêlavine kevin û lê fireh.Gava keçikê bi lez û bez ji ber erebekê xwe dida alî,ew winda kiri bûn.Keçik li wan geriya,lê ew peyda nekirin.Şêwlekekî fereke wan peyda kir û ew ji erdê hilanî.Lê temaşa kir,kenî û got:"Gava ji min re zaro çêbûn,ezê ji wan re bi vê şekalê landikekê çêkim."

Keçika kibrîfiroş bi piyên xwe ên werimî û morbuyî di nav berfê dediçû:li rizqê xwe digeriya.Di berwanga wê de pakêtine kibrîtan hebûn û elbikek bi destî ve bûn.Lê bû bû şev û hêj tiştek ne firoti bû.Birçî bû,diranên wê dirikrikîn,ji xurtiya sermayê rûyê wê diqermiçî.

Kuliyên berfêdiketin ser keziyên wê ên şeh û di pora wê a gungilî û hûrgurpik re diçûn.Lê tê de ne diheliyan,û li ser diqerisîn.Heko xwîna keçikê jî cemidî bû.

Ji pecereyên xaniyan ronîke sîne li kuçan diherikî û bihina qazên biraştî şîva sersalê li hewayê belav dibû.Belê,şeva sersalê bû.Keçikê dida eqilê xwe,nizani bû çi bikra.Vegere mal?Ne wêrî bû.Hêj tiştek ne firoti bû.Çawan destvala wê vegeriya mal.Ma ji bavê xwe re wê çi bi-ota?Ditanî bû ko bavê wê dê jê bipirsiya,te çiqas firotin?Gava jê re bigota,"min tiştek ne firot",kalo dê li wê bidaya.

Bi van reman û texmînan keçik ket navbera du xaniyan û xwe bi talda xanîkî bilind girt.Heçko ew der talde bû û xurtiya sermê lê dişkiya.Ma xaniyê wan ji derve ji talda wî xaniyê mizin û depdepe gertir bû?Ma xaniyê wan çi bû?Koxikek,ji her derê qulêr,Qulên koxikê bi ka û kicikan girtî bûn. Lê bayê kanûnan tê re dihat û carina ew ji qulan derdixistin,tavêtin erdê û baranê jî bi xwe re dixiste hundurê koxikê.Keçikê li destên xwe ên bêgoşt û terikî dinihêrt.Hestiyokên destên wê di çermê wê re xuya dikirin. Qey çerm ji ser de keti bû.

Tiştek hate bîra keçikê.Kibrîtek vêxista û di çivîniya wê de xwe germ bikira,çi dibû...Lê piştî midekî,bêî ko bide eqilê xwe,kibrîtik ji qûtîkê kişand û ew li tenişta xwe,a elbikê şidand...xirç...şi ronahîke geş,çi g germeke şêrîn!Destên xwe ên qerisî li pêta kibritê gerand.Di germiya wê kibrîtê de canê wê ê mirî qey vejiyê.

Sehwîrin didîtin.Digot qey li ber sobeke çînî û li ser doşekan rûniştiye. Çiqas lê germ bû bû!Kir ko lingên xwe ji bêxe ber wê sobê,wan jî germ bike.Lê soba ji nişkekê ve winda bû.Li destên xwe nihêrt.Tiştekî di nav tiliyên wê de reş dikir...bizotê kirîtê.

Keçikê kibrîteke din vêxist.Diwarê xaniyê mezin di ber çavên wê de ,di b ber ronahiya wêde qey bû bû pîpoqek.Binahiya mirov tê re diçû:digihşte heta saloneke bihesmet.Di orta salonê de masake xwarinê xuya dikir.Li ser

masê,di nav lengerîke isfehanî de qazeke biraştî hebû:kêr li pişta wî dacikandi bûn.Niho wê bihatana,bi kêrê ew perçe bikirina û li mêvanan lêk vekirana.Lê welê ne bû.Qaz xwe ji masê zer kir,dake t erdê û berê xwe da keçikê...Kibrît vemirî.Di pêşiya keçikê de ji dîwarekî stûr pêve tu tişt ne ma bû.

Keçikê kibrîteke din vêxist.Nihêftinên keçikê disan di dîwêr rw çûn.Ma ne şeva sersalê bû?Qirdikek çêkiri bûn û li dorê diyariyan danî bûn.Bi sedan find vêketî bûn.Ci temaşeke cazibar!Keçikê kir ko destên xwe dirêj wan bike,..Kibrît vemirî,dîwarê stûr ket ber çavên keçikê.Bi tenê find bi hewa diketin ûqesta ezmên dikirin.Gava gihaştinê dibûn stêrik.Yek ji wan ket û wek stêrkeke pepûk li sings ezmên xeteke sor kişand û winda bû.Yek dimire.Belê,dapîra wê jê re digot:"Gava stêrkek dikeve,canekî ber bi xwedê de dibe."Ax,ew dapîra delal,mirova tekane,ya ko jê re qenc bû.Heyhat stêrka wê jî keti bû.Keçikê kibrîteke din vêxist û ew da ber dîwêr.Vê carê çi dibîne?Dapîra xwe!Keçikê xwe avête himbêza wê,da ber qîran û got:"Dapîra min dadika min,min zûka bi xwe re bibe!Ez dizanim,heke kibrît vemirî,ez te jî wek soba çînî û qazê biraştî û qirdikê sersalê,te dapîra xwe jî dê winda bikim".Keçikê pey hev kibrîtên elbikê hemî vêdixistin,ko dapîra xwe winda nekit.Dapîra xwe tucaran evçen û spehî û dilovan nedîti bûn

Di ronahiya pêtên kibrîtê de dapîrê neviya xwe kir himzêza xwe;her du bi perwaza milyaketan ber bi ezmên ê jorîn firîn.Ewçend bi hewa ketin ko nema bi serma û birçîtiyê dihesiyan.Gihaşt bûn nik xwedê.

Sibetirê emeleyên belediyê,gava kuçe û kolan rêş dikirin,di navbera du xaniyan de keçikek dîtin.Keçik li erdêrûniştî bû:~~hinarkên wê sor dikirin,~~ kenekî zîvariyê di ser lêvên wê re diqeliqî.Keçik mirîbû:(Dema kotavika r roja sersalê dida)ji serma yê qufilî .... di şeva sersalê de emrê Xwedê kiri bû.-Dema ko tavika roja sersalêdida cendekê wê êhûr,xelk lê diciviyan û ew seh kirin.Di nav tiliyên wê de darikekî kibrîteke vemirîreş dikir.Elbikeke vala li rex cendekê keçikê bû.Xelkê digot:"Dixwest xwe bi kibrîtê germbike,lê..."

Lê ew tiştên spehî,yên ko keçikê sevdî dîti bûn,ne dihatin bîra tukesan. Disan kesîne zanî,çawan û bi çi awayî dihembêza dapîra xwe de pê li roja salê a pêşîn kiri bû.

Bişarê S E G M A N,Ronahî,19,1943

Xwendevanên delal û hêja!

Azadî,serbestî,û serxwebûna milletan nehatine heta îro carekê ji caran di dîrokê de diyarîkirin.Her û her ew hatine sitandin bi darê kotek û zorê ji Zorkeran,ji Faşistan,ji Hovberan piştî şoriyên mezin ku ji bona wan hatine gorîkirin.

J A N

Hela jan!
jana kirêt,
jana ziravl..
Peritand
Te ji min her,
Cerg û hinav.
Tu ketî
Nava serê
Milletê min,
Nexweşbûn
Girs û biçûk
Tev mêr û jin.
Te berdan
Şaxên di xwe
Heya bi dil,
Te gerand
Canê di wan
Tev rîş û kul...
Tu jana giranî,
Navê te nezanî,
Bê sîk tu neyarî
Bi hogir ûyarî
Yarên te neyarin
bo min wekî marin
Jahrawan a cankuj
Lêvên wan ên xwînmij
Millet kirin sermest
Nezan, dîl û bindest
Qelsok û reben jar
BindestêKolîdar
Ev bûne hezar sal
Bê rûmet û bê al
Bê gazin
Bê deng
Bê gilî
Bê ceng
Millet xwe sipart
Dost û Yarên te
Nivist kete xww
Di nav warên te
Xeweke kambax
Xeweke dijwar

Bêhêvî ji jîn
Bin destên neyar
Li ser wî kom bûn
Qirrakên lesxwer
Cendek rakêşan
Wekî seg û gur
Melan bi nivîştan
Şêxan jî bi xiştan
Axayên diz
Begên xiniz
Bûn bav û diyên te
Him dest û piyên te
Bin darê Kolîdar
Em hêlane zîvar
Ji mal'
Ji can,
Ji vîn,
û reman,
Zorkerên xwînmij
Sofiyên porgij
Ji bo te piştmêr
Da ku bibin têr
Rica te avdan
Di canê millet
Tu bû ji bo wan
Heyîn û dewlet
Holê li me dan
Ew tîra cankuj
Wan gurên bêbav
Zûriyên xwînmij
Ew gur
Veşirîn
Di kavilê berx
Li me
Badan
Wan felek û çerx
Holê
Em bûn
Dîl û belengaz
Ji bo
Rovî
Her tewz û tinaz..
... ...

Hela jan!
Jana teres
jana qirêj
Dinasim
Tu yî jimêj
Piştî me nasî
Em bûne hişyar
Karker û Cotkar
Belengaz, Zîvar
Gundî, Bajarî
Zana, Cewêlek
Ji bo serê te
Hemî bûne yek
Îro
Millet
Çiçkî pizivî'
Zana
Merxas
Cih, cih dilivî
Rêzan
Komel
Civîn û Civan
Yekîtî
Tevger
Bû armanca wan
Dawî
Nasîn
Ku tu yî dijmin
Berî
dan te
ji rêyeke din
Ew dê
Jêkin
Dest û piyên te
Bikujin
Bigurên
Bav û diyên te
Te cih
nama
Dinava Kurdan

Bimir
Biqeş
Here nik Şeytan..

Osman Sebrî,
Bahoz, rû.31,
sal 1956
... ...
... ...

SERPÊHATIYÊN DÎROKÊ

Xwendevanên delal û hêja!

Piraniya me dizanin pasvemayîn,perîşanî û jêrbûna milletê me di îro de,di sedsalên bîstan de,lê kêm ji me dizanin rêyên derxistina wî ji wê pasvemayînê,perîsaniyê û jêrbûnê.

Ger em xwe bêşînin,hûr û kûr li dîroka tevgera milletan û netewan binêrin, dê tê de emê gelek serpêhatiyên hêja û giranbuha bibinin ji bona derxistina milletê xwe ji wê pasvemayîn,perîşanî û jêrbûna malkambax a ku milletê me ji sedsalan de hêjî tê de dijî.

Gelek Millet û Netewên berî me di tevgera azadiya xwe de pir goriyên mezin ji bona azadiya xwe gorîkirin.Hêvîya wan ew bû ku piştî derxistina Zordarên welatên xwe,gihadina azadiyê û hildana ala xwe,dê welatên wan bibin buhuştek yanjî nîv buhuşt li ser ruyê zemîn.Bi taybetî ev xuyaniya han di nava tevgerên Milletên li pasvemayî ên Asyan,Afrîka û Emerîkalatînî xweş dide xuyanikirin.Em Kurd bi xwe jî ji vê xuyaniya han ne bêparin.

Gava ew Milletên li pasvemayî xebata azadiyê û serxwebûnê dikinew azad û serxwedibin.Hinekî bi pêşve dirin,piştre bi derengî xwe ber bi pêşve diksînin.Lê pir caran Karbidestên wan welatan welatên xwe ji Milletên xwe re dikin zindan,cihgirtinê,cihpîskirinê û gelek ji xwînê,ji dêlva ku wan ew ji wan re bikirina welatekî xweş ji bona jîneke xweştir.Karbidestên wan welatan soz û hêviyên Têkoşkerên azadiya welêt bi cînayinin.Ewana dixwazin ku ew bi xwe û çîna(tebeqe)xwe ve bibin xwedanê xêr û bêrên dewlemenbûna welêt, Millet bi xwe careke din nala berê dadikeve ber bi pasvemayînê,perîşaniyê û jêrbûnê dûrî bajîtiyê (mediniyet)û jiritiyê (hezaret).Ew hêviyên bilind ên bi azadî û serxwebûna siyasîve girêdayibûn pirên wan bi cî nayên.Wê demê rastiyeke dijwar nala zirav tê ber çavên Zana û Şehrezayên welatperwer ku divê li ser wan xebateke deha dijwartir û bi ziravtir di nava welatê xwe bi Karbidestên xwe re ên Kevneperest,dûvik û Nokerên impiryaliyê re bikin, da ew bikaribin dadimendiya civakî,siyasî û abûrî di nava welatê xwe de bi cîbînin.Ew reman û armancên han pêk nayên,ger ku belavbûneke dadimendî di dewlemendbûna welêt de neyê kirin.

Ev kar û bar han ji bo me Kurdan nekarekî hêsaniye.Ew bi xwe rêya şûreşa remanê di de ber çavên me dijî pêkanîna civake me a çînî.Evaya bi xwe li ser me datine ku em her û her nala merevên Remangîrên şûreşvan têkoşîn û xebatê bikin,ji bona xweşbûna jînê a gelemperiya Milet di nava welêt de û newek nala merevên siyasî ên ku xwe li gor dorhêla xwe û pêkanîna çîniyên civaka xwe,xwe bi rêk û pêk dixin.

Milletê Kurd di vê pasvemayîn,perîşaniyê û jêrbûnêde,a ku îro têde tê dîtin deryekî mezin jêre di dîroka rojhilata navîn de hatiye vekirin,ger ku em yanjî nifşên ku li dû me tênt têkoşîna azadiyê û serxwebûnê dikin,bi hişyarî û zanebûn wêna bidin bi pêşde .Ji ber vêyeka han,divê em xweş ji serpêhatiyên dîrokê serpêhatiyên xwe bigrin,ger ku em bi xwazin jîneke deha xweştir di nava Milletê xwe de bi cîbînin.

SORO

GÎSIN

ojekê dibên dixebitî yekî Hesinker

Horsek wî li pêş çakûç bi dest bervanek di ber
i nava hesin rabû bijart gîsnekî kevnar

Da şagirdê xwe gotê:bibo bavêje nav ar
erekî hêla ew di kûrê sor dibû pir germ

Wî danî ser hors xurt lêdida heya dibû nerm
i zar giriya gîsin gotê:Hosteyê dilreş

Min çi bi te kir,ku mindixî nav agirê geş
olê bi çakûç li min didî bê dilovanî

Te dil naêşe bi halê min ma ne însanî
Hesiker gotê:bes bizare belê mirovim

Wekî dibîrî ne ewçendî dilreş û hovim
Tu perçek hesin,ne hêjayî deh qurûşan bû

Bi vî halê han ne di çavên malfiroşan bû
Dê çêkim ji te şûrekî tûj da yekî mêrxas

Mafê xwe bi te bistîne,ew pê bibe gernas
Rûmet ji te re çêbibe ji ber ku dibî çek

Rewşa te bi suhn dê rahêje dijminê pir lek
Bi agir nebe naçe qirêj ji gehwerê te

Kînga bê lê lêdan tûj dibe xweş dev û berê te
Dengê xwe birî gisin îdî nema digazî

Ji dil xwe dabû ber êrîşên çakûçê tazî
Zanî ku bê west,êş û kûvan nabe tucaran

Çekekî hêja jê bitirse çavên neyaran

... ...

... ...

Em Kurd jî welê wekî gîsin jeng û gemarbûn

Lewra di nava gelê Cîhan hinde rûsabûn
Çiqas ketibûn gewherê me bi xwe hesinbûn

Di jîna civakî de bi durvê xwe gîsinbûn
Tenê bi kêrî cot dihatin serî di nav ax

Rûmet me ne bû,di ber lingên qels û malkambax
Ger destê felek lêneketa li nav çavên me

Li pêşî Cihan kêm neketa deng û navê me
Çavên me bi zor venekirina wan neyarên ker

Li me nedana bi dilreşî tev caş û lasker
Bi top û tifing,tang û napalm sarûxên şesper

Çiya û newal,gund û bajar giş nedana ber
Welat bi agir nesûtana kambax û wêran

Sirmij nebûna armanc ji bo xencerû kêran
Ci pîr û ciwan,keçên zerî,zarok û mendal

Wek webs û hovan nerûstana rîsipiyên kal

Kînga me karî bavêje wê remana kevnar
Ew remana ku bû hezar sal em pê birîndar
Remana biratiya derew,ew girêka reş
Ji kengî ve em pê xapîne ji me birin heş
Ji azadî û serxwebûnê hêlane bêpar
Bi me nehiştin reng û rûmet,ne ziman û zar
Biratiya ku sînorê wê EFLEQ xirake
Destên Ereban bîne gewriya Kurda ke
Dev bavêjin me her demê ew wekî segên har
Em bêne kuştin di ber a qenc herwekî Sînmar
Ev reng biratî pîsîye me navê tucaran
Kesên bi rûmet xwe nakin ber destê xedaran

Osman S E B R Î

....

E V I N T I Y A M I N

Gava tu tê bîra min,
Kin dibin seet.
Xem dûrdikevî;
Xeyalek henik dora min da badikevî...
Gava tu tê bîra min,
Hestiyên min dilerizin
ji evîniyê.
Cavên te gola mirada,dengê te opera
Lê bedewê!
Lê bedewê!Gava tê bîra min
Bejna Tîtal,hingêsewda teze teze
Dikevî serê min.
Te xap,xilaskir hişê min.
Bejna tîtal dernakevî ji bîra min.
Ez li Ewropa,tu li Asya:
Mina kirine,em nkarin bighên hev;
Mina kirine bi arîkariya top û tifingan!
Ez li welatekî azad serfirazim;
Tu li welatekî zelûlî -li Kurdistan,
Ê ku dibîjî bin hikmê Faşistanda...
Lê sûretê te cegera minva zeliqîye,
Xeyalan di barînî... ...
Porê kej
Mîna zevîya genimê zelalê gîştî
Badikevin ber çavên minda:
Ez orta agirê teda ,lê ji te dûr
Kaldibim... ...

Lê dîlberê!
Min giştî zincîrê dişmintiyê
Min giştî zincîrê miftexuriyê,
Sikandin...
Lê,lê tenê nikarim zincîrê evî-
nitiyê,
Zicîrê dostîyê bisikînim.
Gava tu tê bîra min,
Ez nala teyra dixwazim bifirim;
Sînor nasnakim;
Bîrdikim zeman û mekan.Tu
Tu omiga min.

M.B O R

REYA SERDESTIYÊ TENÊ DI YEKBÛNÊ DE YE

Milletê Kurd îro di her peçeyê kurdistanê de ji bo azadî û serfiraziya xwe,ji bo jîneke bi rûmet û hêja daye ser rêya têkoşîneke germ û xebateke dijwar.Di vê keyferata han de ew ji destê dijmin kuştin,talan,zilm û zînatên giran dibîne û pê tê sotin û qelandin.Le bi saya mêranî û fedekariya xwe ew dizane di rêya azadî û serxwebûna xwe de awan xwe bide kuştin û tevgera xwe ya millî pêşve bide.

Li Iraqêpiştî dernxûn bûna hikmê beisiyan,Kurd hêvîdarbûn ku Karbidestên nuh dê bikaribin daxwaza wan nasbikin,heqê wan di hikmê Zatî(ewtonomî) di nava komareke îraqî demoqratî de bidinê û agirê vê şerê xwînrêj ku ji du sal û nîvan de dest pêkiriye vemrînin.Lê mixabin ku van Karbidestan jî nikarîbûn ji dengiya hikmê Qasim û Beisiyan destkewtî bi bûyana.Va ye em dibînin ku hin wek berê şer li kurdistanê dom dike mal û gund tên şewitandin, jin,mêr û zarok têne kuştin.

Li Sûriyê jî ji roja ku Beisiyan lîwana hikim di welêt de xistine destên xwe û vir de rêya neyartiya Kurdan dane berxwe û bi her endizeyekê serê wan dikin.Wan dane ber çavên xwe ku birekê ji Kurdên Cizîrê ji ciyên wan derxînin heya ku di wê êrdimên de wan bikin hindikayî,ji bo vê yeka wan vê dawiyê rê li ber şêxên Şemeran vekirine ku Kurdan ji gundan derxênin û ereban ên koçer di şûna wan de bi cih bikin.Heya mesele gihişte warekî holê ku li ber çavên peyayên hikumetê Kurdan bidin ber gulan û bikujin, bêku ji kirên xwe berpirsiyarbin.

Her çend li tirkiyê jî hikûmetê rêya pêşketinê yekcar li ber Kurdan girtiye ji hemî maf û hiqûqên millî bêpar hiştine her cî kesê doza wan heqan bike an tê kuştin an jî di binê zindanan de dirize.Berî çandakî ajensa xeberbêjên Istabolê rageyand ku middeîlamê Tirk darvekirina bîst û sê nistimanperwerên Kurd xwestiye.Gunehê wan ew bû ye ku alîkariya şûsera kurdî iraqê kirine.

Bi vî awayî em dibînin ku her çi tevgera me ya millî di warên hundur û derve de serdest dibe,her diçe dijmin hartir dibe û bi hovîtî êrîş î wê dike Ji ber ku lîwana tevgera millî di destê partî û saziyên Kurdî de ne ji lewre lebat û endamên wan ji her kesî bêtir dikevin ber êrîşên dijimin ên hov û tên êşandin.JI ber vê rastiya han heya ku Kurd di vî şerê serxwebûnê de serdest bibin divê ew berpirsiyariya dîrokê bîra bibin û rê li pêlanên dijmin bigrin.Ji bo vê yeka divê ew bi dilgermî xwe li dora saziyên xwe yên şûreşîn bidin hev û yekdest û yekcan li pêş dijimin rawestin.

(DENGÊ K U R D,Jimar 7,sal 1964).

Kurdino!

Doza azadî û serxwebûna we, divê her û her li ber çavên we bin, ger ku hûn bixwazinnala mirovan bi rûmet jîneke xwestir di welatê xwe bijîn.

K E R Û A Z A D Î

Mêrîkî kovî bilmiştî û şeng
Di dorşagekê diçerî bêdeng
Hote wî pêjna zirîna kerê
Dengê wer pîs ne dibû berê
Serê xwe hilda li dor xwe nêrî
Dixwest bi zane ka kî dizirî
Hew dît kerê reş dike qpreqor
Dide tîzikan wî bêwil li jor
Li ser pişta wî kurtana kevnar
Di ustu zengil,di serî hefsar
Hate nik kovî gelek serşiran
Dexhefsar di ling dihat rapêçan
Digote kovî:"tu çi tebayî?"
Bê kes wa li çolan serberdayî!...
Keçi bernadî van rêl û govan
Were te bibim nava mirovan
Ne heyfe halê bê xwedî û yar
Bimînî sêser bê afir û war
Kovî digotê:"ho birakê ker!"
Peyva te beyan bo mi seraser
Ev çiya hemî cih û warê min
Çi kesê Êlçek dost û yarê min
Min navê afir ne divê xwedî
Ji roja kûn kûm min xwev azadî
Ev şîreta te bêfesa`û şaş
Tê de nabînim tu ya rast û baş
Gelek xeyidî kerê guhdirêj
Got:"bi ser û ber nepeyivîm hej
Min heye xwedî,ji bo min axur
Avakiriye tê hene afir
Tucar nakêşim xema xwarinê
Heya ku hebim li rûyê dinê
Xwarin vexwarin bêjimare pir
Dema bixwazim dikim zirezir
Bo sermê negrim da mi ev kurtan
Nadim bi eba kefxayê Botan
Xiste serê min reşme û sergeş
Bi dengê zengil her dibim serxweş
Min li mal hene du qeyd û merbend
Pê têm girêdan bi kapok û zend
Nabim pelîse ji bo gurê zer
Dibê wî xwarin gelek pez û ker".
Kovî dikenî digot:" ne waye
Tirsa di dilê te de bê ra ye
Gur jî wekî te gelek tirsoke
Heye hîn pirtir qels û bizdoke
Xurte çi dema qelsan bibîne
Qelse çi gava xurtan dibîne
Tirsê di dilê xwe de gerde
Vê remana pîs bavêje berde".
Kerê digot wî:"ne bê ziravim;
Lê wek biçûkê bê dê û bavim
Çawan dê vê kêfê hemî berdim
Kurtan û hefsar,afir bi derdim
Kêfa xwe dikim wek mîr û paşanNav
Navêm bigerim li gaz û kaşan".
Kovî digotê:"tu guhdirêjî
Totik valayî mejî qirêjî
Hê tu nizanî çawan bûye dîl
Pişta te cedaw hemî girêk,qîl
Te çi ji xwedî,divê azabî
Serme ku tu wa bi dîlî şabî
Bavêje tu hefsar,kurtan,zengil
Ma qey te nînin mejî û aqil?
Hefsar ji bona te pê girêde
Merbend û qeydê bi ser de lêde
Kurtan ne ji bo sermê negrî
Pişta xwe li ber barê wî vegrî
Bibî xulamok li ber derê wî
Heya ku hebî her tim kerê wî
Kesê bi rûmet qîma xwe nîne
Vê kêniya han bi xwe de bîne
Wer di gel min zozan û çolan
Şargebin li dor mêrgan û golan
Dê hîn bizanî azadî çiye,
Kesê te xwedî dinasî kîye".

... ...
... ...

Guh bi xwe de girt pêl bû kerê reş
Dihat bira wî tolik û kerbeş

Dora gund tijî sê mehên buhar
Payîzî bê tirs ne pakî dixwar
Çawan mê xêrê dikere berde
Heye ku canê şêrîn bi serde
Ji bo azadî nefel û giya
Nexwest gund berde derkeve ciya
Digot:"ez naşêm bijîm bê hefsar
Bê axur nabim dema bû êvar
Azadî çiye?digel tirsa can...
Bê tirs min divê bixum parîk nan".
Gava bihîstin kovî ev xeber
Digotê:"raste aza nabin ker".

L A B Û T

B A W E R Î

di warê xebata walat de

Em dikarin bêjin ku bawerî di warê xebata welat de çeka xurtir û hêjatire.Ci xebata ku li ser hîmê baweriyê nehatiye danîn neçûye serî û hafil(semere)ne daye.Ci xebatên ku hafil dane û çûne serî,dema em lê hûrbibin,dê bibînin ku hîmê wê li ser baweriyek xurt û tikûz hatiye danîn.

Îro,em Kurd ji her tiştî pitir hewceyî baweriyek xurt û tikûzin,ji lewre min divê goreyî nasîna xwe ji bira û hevalên xwe ên xebatker re salixdana baweriyê bikim.

Baweriya ku em Kurd ji xebata xwe re bikin bingeh diçav min de wek kursiyek li sê lingan e,ci gava lingek ji wan kêm be li ser xwe namîne û dê bikeve.Eger mirov aliyê bê ling hilpesêre(istinadkirin) cihekî din,an tiştekî deyne bin,ew kursî nikare giraniyên mezin hilgire ser xwe.

Evin hersê lingên baweriya tikûz û xurt

1- Divê em bi rastî û dadimendiya(edalet) daxwaza xwe bawer bin.

2- Divê em bawerbin ku çi demagelê Kurd ji xew hişyar be ,dê bibe hinerek mezin ku tiştek xwe li ber xurtiya wê nikare bigre.

3- Divê baweriya me bi me hebe ku emê bikarin gelê xwe ê nezan û paşvemayî ji vê xewa malkambax hişyar bikin û bixin ser rêya xebat û têkoşînê.

Ji van hersê lingan kîjan ji baweriya kurdekî kêm be,divê bizane ku baweriya wî qelse,ji lewre divê derbasî qorê(rêz,sef) têkoşînê yê pêşîn nebe.Tevî ku baweriyek kêm û nabe dermanê xebateke mezin,gelek caran dibe ûsta pir ziraran jî.

H I L L O F

Kurdino!

Hinera ta a mezin a veşartî ji bona azadiyê,serxwebûnê û jîneke xweştir di hinera Sivan,Gavan,Karker û Cotkarên de deye .
Ger ku hinera te a mezin di Perîşanên te de dên xuyanîkirin,ger ku Azadî û serxwebûna Kurd û kurdistan di wê hinerê bi xwe de tê dîtin, bizanibe ku Çiya yên te ên bilind ên asê parêzgêr ê te bûn di demên kevnarde ji ber windakirinê.Ew di dema niha de û a tê de Paşmêrê çaktir û paktir ji bona Azadî û Serxwebûna teyî.Ji ber vê yeka han, divê ev herdû hinerên han bi bastir û çaktir bi karbînin,da em bi leztir û beztir bighên mafeyên xwe ên ku ji me hatibûn talankirin û jî nala Milletên dinjînek xwestir di nava welatê de bijîn

---

Li valî û li walî/wî ên nexweşiyên civakî ,ir dibin û wî ber bi jêrbûne de her û her diksînin.Ji ber perîşanî maka nexweşiyên civakîne.
Lê gava em ji xwe re hûr û kûr li dîroka mirovan bi tevayî binêrin,dê emê bibînin ku Aqilmendan her ûher xwestine ji tiştên neqenç,nepak tiştên qenc û pak jê derxînin,angò wan bikinji bona xweşkirina jîna mirovan.
Rast ku perîşanî pîstirî nexweşiya civakêye,çi civaka me be yanjî çi civakên mirovên di bin.Ji ber vê yeka han divê em milletê xwe hişyarbikin li ser vê perîşaniya malkambax a ku ew têde dijî.Bi hişyarbûna milletê me di perîşaniya xwe xwe de,bê gotine Hovên,Xwînmijên ,Faşistên vegirtvanên Kurdistan ên Ereb?Turk û Ecem bi leztir û beztir ji nav xakê Kurdistan tên avêtin,yanjî li wir tên ,orkirin.
Em dibînin,bê îro perîşanî li carkenarên Cihanê çiroleke mezin di nava civakên mirovan de di lîze ji bo kûrkirina Şûreşa civakî li ser Hov û Xêrxwerin xêr û bêrên welêt û dewlemendiya wî a welatî.
Milletê Kurd,weke ku em tev dibînin ku ew bi vê perîşaniya xwe hisyaye û lê hişyar bûye li tevaya Kurdistanê.
Ev hişyarbûna han bûyîneke û mizgîneke mezinê di dîroka milletê me a sedsalan de.Ji alîkî canê derxistinê,canê azadiyê,canê serxwebûnê û canê derketinê di nava carkenarên Kurdistan de tê belavkirin hew dijminên Hovber, Xwînmij û faşist ên Ereb,Turk û Ecem dikarin vegirtina xwe li nava Kurdistanê de bihêlin.Ji aliyê din remana Dadimendiya Civakîbi belavbûneke rast û durust di dewlemenbûna welatê me de,nemaze ji bo kara Sivan,Gavan Karker û Cotkarê Kurdistan.Bi kurtî ji bona Perîşanên me,ewên ji hezar sal bawî di civakê de mabûn.Bi belavbûna hilanîna perîşaniyê ji nava Kurdistan,bi vê remana han,dê gelemperiya Kurdanbi can û dil,bêveger hemû hiner û hêzên xwe bi karbînin,ew hiner û hêzên mezin ên heta niha vesartî,tawî û bawî mabûn,ji bona azadî û serxwebûna Kurd û Kurdistan.
Weha, em di bînin di perîşaniya Kurd û Kurdistan de azadî û serxwebûna xwe,ger em wê bi zanebûn û hişyarbûn dijî Hov,Xwînmij,Faşistên Ereb,Turk û Eceman bi karbînin.

S O R O

Dûmayika rûpelê hebta (9)

Bi vê xwînrijandina han jî neyarên me têr nebûne û tirsa wan her ku çûye bêtir bûye.Vê tirsê xwe li ber çavên wan mezingiriye,xewa şevan li wan hexistiye nava me û bi vê siyaseta han daxwazên xwe tîne cî.Siyaseta Tirkan a mezin eve ku qasî ji destê wan tê Kurdan bikin dû sîpan û wek dîkan berrewşaxweyî ku tê dedijîn bifikirin.Gava ku hêlek bi vî awayî xistin qîma xwe pê nayenin û vê carê bi destê ê ketî digrin û berdidin ser yê din û vê carê ên din dikin qermelax(wek kewên gundan)û li ên berê bêtir pîsitiyê pê dikin.Ev nerindiya han rikê dibe dibe nava wan û bi navê heyfê hilanîne demeke dirêj domdike.Zarokên wan jî di bin wê barê dijminitiyê de dimîn hata demeke dirêj.Zorkerên me qîma xwe bi vê yeka han jî nayinin,rêya xwendinê jî li lawên Kurd digrin.Di dibistanan de zimanê me qedexeye.Ji roja siftê de zimanê wana turkiye.Heroj bi her û her berî her tiştî bi Zarokan goraniyên turkitiyê didin gotin(ez tirkim,ezî rastim,bav û diyên min tirkin) Ev Zarokana bi şovîniya tirkan ji 5-11 salan dixwînin û bi rastî jî ji wan gelek dibin Toranî.Gava ku dixwazin têkevin zanîningehan rêya wana tê girtin ji ber zanîgeh wê wana şiyarbikin û ji ber her tiştî zanîgeh di Kurdistanê de tunene û Kurd jî neçarin nikarin lawên xwe bişînin diyarên Rom.Hin ji vê giringtir jî ewe ku mamostayên (muelim)wêna bi cakî wana hîn nakin.Her dibistaneke Kurdistanê ên gundan mamostayekî xwe heya,ê bajaran jî bi ser bar-pêncan ve dikevin.Lê yek li ê bajarên Tirkan de 60-70 mamoste heye.Ev kemaniya mamostan jî xortên Kurd qels dihêlin.Gava ku yek her tiştî dide ber çavên xwe û dre zanîgehekê gereke ku imtihanekê ji xwedivanên din re bi de,ger ku bi serket dibe ku bikaribe bixwîne! Wek ku hûn jî dibînin divê em bi lêt xwe bi van nexweşiyên ku me bi hevdîn pîsdikin biflitinin û bi parêzînin.Eva jî bi yeketiya xebata bi hevre dibe.Yeketiya ji bo bi rêxistinekê (saze,organizatsiyon)bi nav dibe.Nik vê rêkxistinê jî bi hevdû û doza xwe bawerbûn gereke.Divê êdî em bi yeketiyê, wekheviyê bawerbin û qîma xwe pê bînin.

R E Ş O

J I R E W Ş Ê N Ş Û R E Ş A M E

Di vî warîde,ev warê bê bihur,ku merov dikare bi dûr û dirêjî li ser bi peyive,ez dixwazim hinekî bi kurtî li ser hin tiştên bigehîn,ku bûne pasmêr ji destpêkirin,man û xurtubûna vê şûreşa me a pîroz,bipeyivim.

Pi rst û durûst bû,ku millet pewerên Kurd bi milletpewerên Ereb re katin cenga biratî,a paraztina komara 14 tîrmehê,ev komara,ku bi ser yeketiya xebata,herdû milletan ê Kurd û Ereb,hate dinê-ji bo bi cih kirin û pêvebirina mafeyên xwe ên millî.Lê heyf û mixabin,ku Qasim zû,nebes bi pasde vegeriya,lê bi bê mirovitî êrîş berda ser gund û malên Kurdan,piştî

şikenandina wan hêzên,ku di dû xapandinê ~~rastî pir-bi wan xweşdibe û xweş~~ millete me ê nebez,bi dil dikirin,bi dengekî bilin,bi ser bigrîn.Ji lewra miletê me ê nebez... û can dest bişûreşa xwe a bi pîrozî kir û sûnd û peyman xwar ku ewê ji bo bi cih kirina daxwazên xwe her tiştî canbêzar bikê.Ji lewra,bê tirs em dikarin bêjin ku ev tişt yek ji esbabên xurtbûn ku hebûna Qasim bi leztir anî dawiyê.

Niha û piştî ku bi mîratxwerên Qasim werê ku şerê bi Kurdan re seyraneke xweşe,dawî di karin bi serbestî û bê tirs armancên xwe ên qirêj,ew armancê ku bi destên Kolîdar hatne danîn,bibin serî.Lê wer xuya dike ku seyran di çiyê de,ne ewqas rihete û ew seyranna ku di (di rîsaleta Xalid)de tiştekî dine.

Eger em bên û li van bûyinên han ku bi vê şûreşa me a pîroz re dibin heval û digel wê de em şûrên ku Kurd ta niha pê rabûne,em xweş tê de mijûl,bibin emê xweş karibin bizanibin ku çine rewşên van şûreşan,gelo çire ev şûreşa ya ji ên buhirîn cidaye,di warê rewş û çû nityê de.

Bi min,ku em piştî hin esbabên wext û cigah -bînin ber çavên xwe,emê xweş û bê dil û dîn karibin bi bêjin ku: Hişyarbûna millet û têgihiştina wî di qezyeta wî de ,dawî civîna her millet perwerekî li dora vê şûreşê û di sereketina wê de serfiraziya xwe dibîne.

Hebûna partî û civatên Kurdî ên pêşverû ku bi rengekî rast û durûst karibûn xweş berê millet bidin rêya rast û wî di qeziyeta wî de bighînin.

Evbûn hin ji rewşên vê şûreşa me a ku bê şik wê daxwazên millet -ev milletê ku bi tevayî dike qîrîn; YAN KURDISTAN YAN JI NEMAN-bi cih bîne.

ŞEFO

BILÛRVAN (APO)

Serxweşim bi ava çiyan
Rê vekin ezî bi lezim.
Bi girîna xwûçk û dîyan
Dîn bûme berjêr dibezim.

Lêxe bilûra xwe bilûrvan
Belave pez nemaye şivan!

Divê bo kêrê be berxê nêr
Min berdin gurên bêbav.
Eve hat roja xortên mêr
Nema dixapin bi şûrên xav.

Lêxe bilûra xwe bilûrvan
Belave pez nemaye şivan.

Tikaye şivanê delel
Berde vê banga lorikî

Mij û avê bike zelal
Daxwaza mine ronîkî.
Lêxe bilûra xwe bilûrvan
Belave pez nemaye sivan
Min bibhore ketim derengî
Rêberê hêja ezbenî
Fema di qetim li kêrî
Dest bi xiroşmêke ez gorî
Lêxe bilûraxwe bilûrvan
Me dilxweş bike ti yî sivan!

R E Ş O

L i Pêxelkê Mayîn Şeremkariye

Bê gûmane,ku her mirovekî,milletekî an welatekî adetên xwe ên xweser hene, ji milletên din vedqetînin.Ew mirov an ew millet li gor wan adetan xebat, îş û karên xwe dimeşînin.Şerme û kirête ku kirên mirov ne li gor adet û baweriyên milletê wî bin û rewşa gelekî ne wek gelên li dorhêla wî bin; ji ber ku tevî her milletek an mirovek adetên xwe ên xwesr henejî,lê ji hêla din ve ji bona teva adetên tevayî jî hene.

Gava em bêne ser pêkanîna Cîhanê û careke lê hûrbibin,dê emê têde bibîninku her milletek Dewletek wî heye.Ew Dewleta han milletê xwe bi milletên Cîhanê dide naskirin,bi navê wî civat û kongirêsên Cihanî nêweriyê dike,ji şerê Zorker û Kolîdaran diparêze,wî dide xwendin û hisyarkirin,dike û dixebite ku her û her wî bi pêşve bibe û bi jîneke hêja û qenc bighîne.

Herçî milletên mayî jî qîma xwe bi wan tiştên jorî anîne ew jî bi wan bawerkirine û ji dil û giyan dane ser wê rêya hêja û bi rûmet.Ji bo gihandina wan armancên giranbiha gelek wêst,xebat û xwe êşandin,xwîn dayîn bi comerdî.Loma wek em dibînin roj bi roj millet dihên doz,daxwaz û mafeyên xwe ên millî û nestîmanî.Ji ber vê,merov kare bêje:rojê Dewlwtek teze derdikeve û dikeve Koma milletan.Loma jî jimara Dewletan ji heftê piştî cenga Cîhanê a dudûwan gihist dora sed û dehan.Ji vê jimara han çi reşin,zer û gewrin ji afrîqa,Asyan û Emerîka latînî ne.

Dema em vegerin ser milletê Kurd,dê emê bibînin ku tevî di rojhilata navîn de dijî û di sedsalên bistan de ye jî hîn bidest,ji Dewlewtê bêpar û welatê wî perçe kirî maye.Ma gelo mayîna Kurd wisa bidest,dîl û kole di sedsalên bistan de,sedsalên azadî û rizgariya milletan,ne tiştekî derî adet û rewşa milletê Cîhanê ye û xelkê tevaye?Ma mayîna Kurd derî adet û van rewşan di çavên alemê ji wî re şermeke giran û nebasiyek kirête? Heya em Kurd van sermiya han ji aniya xwe bişon,divê em jî xwe wek xelkê bikin,ango em jî bi rizgarî,serxwebûn û yeketiya Kurdistanê bighên.Lê em di karin bighên

wan armancên delal û hêja piştî west,xebat û xwîn rijandinê.Loma barê giwan handina jîneke bi rûmet û rizgariyeke çak hinekî girane,lê ne gelekî dijwar. Ji ber ku ji Kurd re jîneke hêja û bi rûmet divyaye,divê bi mêranî û xurtî bide ser rêya xebatê.Lê ger bi awakî tevayî Kurd giş divên ji bo van armancan ên bilind karbikin,lê bi awakî xweser û pirtir divê xortên Kurd li ber van barên han rabin.Nemaze Xortên xwendevan bîrwer û zana divê para wan zortir be.

Rabin destên xwe vemalin û têxin destên hev,bi yek dil,yek dest ji bo armanca Rizgariya Kurdan û Yeketiya Kurdistanê bi dilekî xurt,baweriyek tukûz û vînek polayî dest bi hişyakirina millet û vejandina ziman û dîka wî bikin,paşê bidin ser rêya gihandina mafeyên xwe bi dil xweşî an bi zor.

Tevî vê divê em ji bîra nekin ku piraniya xortên Kurd di armancên miletê xwe gihîştine û baş bîrbirine.Ji lewre bi mêranî wekî şêra xwe ji bo xebatê amadekirine û di vî warî de roj bi roj bi gavine fereh ber bi cihanîna armancên xwe ên bilind diçin.Vê yeka han hêvîya merov gelekî xurt dike ku roja azadiya Kurd pir nêzîk bûye.Va ye şûreşa gelê Kurd li Kurdistana Îraqê mizgîna vê roja delal tîne ber çavan.

Herçî xortên mayî jî,em gelekî hêvîdarin ku ew jî vê rastiya han bînin ber çavên xwe.Bindestiya gel û welatê xwe heya îro bi xwe giran bibinîn dest ji destkewtiyên xweser û xizanîyê berdin,baweriya xwe bi rêxistin û saziyên neştimaniyên demoqratî yên rizgariya Kurd û yeketiya Kurdistanê ji xwe re kirine pergal,bînin qelsiyê,dîlitiyê û bindestiyê ji xwe daweşînin.Weke şêran destên xwe di destên birayên xwe yên neştîmanperwer û welatparêz xînin û tev de xwe ji keftileftek û têkoşîneke çaktir re pêk bînin. Ji bona azadî û serbestiya Kurd û rizigarî,serxwebûn û yeketiya Kurdistanê em pêşketinê dixwazin.

G Ê N C O

==

D I Ç I M H E C

Nîveka tîrmeh çilê havînê dinê qijilbû kelkela germê,
Lebatên me sist alî hev nakin,gêj û şepeze wek bayê termê,
Li bende tiram li pêş Bereda min xwe da sersî û tê rawestîm,
Dît komek zîvar bi pot û pertal li hev dicivin ez lê dawestîm,
Bi şal û şapik û kum û destmal çi kal û ciwan riha wan dirêj,
Ser û çavên wan,dest û lingên wan çek û cilên wan tev bûne qirêj,
Dema min guha da peyv û şora wan,kesm û durvê wan minzanî kî ne,
Kurdên belengaz,nezan û bêkes,rê ji ber wenda her bê xwedî ne.
Diçûm nik wan welatnenasin heye ku hin jê bixwazin rêber,
Min çû silav kir halê wan pirsî,wan vedigerand bi kul û keser.
Berî her tiştî zînata neyar bi kul û hezrîng digotine min,
Ji peyva wana baş têgehêştim,ku welat çawan bûye ser û bin.

Min digote wan:bismamên delal!ma hûn ji bo çi serî datînin?
Di welatê xwe bûne sitemkêş vê bindestîyâ giran nabînin!..
Kesê bi rûmet ma qet dikêşî,bê ceng û lêdan vê zînata han,
Gelek bi tewat we divê xebat bi şev û bi roj ji bo Kurdistan.
Yekî rîtilxir bi ser û seke di nav wan de bû gote min:pismam!
Te çi ji welêt hinde dipirsî,waye em hatin giban erdê Şam,
Welat ma li wir em diçine Hec,da ferza Xwedê em bikin eda,
Me pez û dewar,hêstira bin bar,bazin û guhar di vê de da,
Niha me divê ji kerema xwe me bigerînî li hin ziyaret,
Heya ku Xwedê ji me bê rehmê em tev bi hev re biçine ᶜinet,
Min lê vegeran bi dilekî kul û dengekî xurt:ho kalê xirfaz,
Ma tu dizanî bi çi awayî,ji bo çi mayî,qels û belengaz!
Te xwe bîra kir nema dizanî azahî çiye,rûmet û namûs,
Neman li nik te rehên mêranî,te serî di ber koleyî pabûs
Te çavên xwe dan jîyînek teres dixwazî hemî pîs bijîn,
Vê kêmîya han ji bona însan pê razî nabin ne Xwedê û dîn.
Te diwazde mîlyon Kurdên belengaz li pişt xwe hîştin vaye diçî Hec.
Ne bi meqeresî,lê bi biratî divê digel te bikim şer û leç
Ma tu dizanî,kalê buhistxwaz!Her salê çiqas di vê rêya han.
Bi ramanek xar,xwe dikin zîvar malê xwe didin nezanê Kurdan,
Ji bo çi dewar,hêstira bin bar,bazin û guhar te hemî firot.
Xwe kir belengaz,zav û zêçên xwe te birçî hiştin kezeba wan sot.
Ev malkambaxî,west û dijwarî tev hemî ji bo ku bên Hecî ye,
Çûye Hîcazê û mala Xwedê gora Pêxember pev re dîtîye.
Ma çûna Hîcaz û mala Xwedê kînga dikarin te bikin aza,
Tu maye bidest,jar û gêj û mest wekî pepûkan nêçara baza,
Ew diravê ku di vê didî,tu pê dikarî gelê xwe yê jar.
Ku ji nezanî hatae girêdan bûye pelîse ji bo kolîdar.
Ji nezanîyê,ji bindestîyê,ji rebenîyê bidî derxistin,
Divê şîyar bin ji vê xwewa pîs ,ji bo we serme îdî nivistin.
Te divê Buhişt lê tu nizanî,di kû re diçin Buhista regîn,
Ji min bizane rêya Buhistê bi xebata rast xwe bike zengîn.
Keç û kurên xwe baş bi xwedîke wan bide xwedin da bibin camêr.
Li pêş neyaran serê xwe hildin doza xwe bikin wek piling û şêr.
Dema aza bûn di welatê xwe Buhişta dinê dikeve dest wan,
Bi serfirazî dkarin bijîn wek gelên aza bi şerf û şan.
Neyê bîra te pismamê delal ku Yezdanê çak kesên bi rûmet.
Bêpar bihêle ji Buhişta xwe ji teralan re bimîne Cinet.
Kesê nikare niştimanê xwe ji destê neyar bi derxîne,
Bê şik terese divê bizanî,mirovê ters bawerî nîne.
"Hezkirina welêt ji bawerîye"holê dibêje Pêxemberê me,
Rêya rûmetê ew pêş me dike dixwaze bilind bibe serê me

"Her serbilindî ji bona Yezdan,ji bo Pêxember,kesê bawermend",
Quran dibêje vê gotina han,bide bala xwe birayê lewend.
Ci gava aza bûn hîngê dikarin wê ferza Xwedê err bikin eda,
Bi dilekî geş,rûyekî sipî herin Hicazê bo mala Xuda...

=== === ==== ===== ====

Vê gotina min cihê xwe digirt li ser çavên wan şopa wê dîyar,
Serekî dirê ewkûr diramîn,serê xwe hildan tev dibûn şîyar.
Yekî ji wan digot:"mala te ava derdê me nasî te xêra me xwest,
Ronîyek hêja êxist serê me ,çavê me vekir bi gotina rast.
Piştî peyva te hinekî ramîm ez şaşîyên xwe tev de dibînim,
Roma teresbav,bavê min kuştin,ji wê hîngê ve ez dilbirînim.
Lê ez ci bikim her şev li odê şîret dikirim Melayê Zirçol,
Buhişt û Dûjeh dida ber çavan,wî ji min şikand dest û ling û pol.
Holê ez şaş bûm xwe ji bîra kir tola bavê xwe,welatê bindest,
Kêsa neyar hat serê me pelaxt bi goyê zorê hikmê xwe dibest.
Lê ez sond dixwim bi rûmeta xwe ji îro pêve ji bîra nakim,
Divê vegerims şopa xwe de tola bavê xwe û welêt rakim.
Di nava welêt,Dê Raweşînim Bi Van Destên Xwe Riça Kolîdar,
Divê Bimire û Bête Kuştin,Bête Pelaxtin Wekî Serê Mar".
Hevalên wî tev,bê kalê xirfaz sonda wî xwarin ku tev vegerin,
Ji bo Azahî,ji bo Serxwebûn Xebatê bikin li pê bigerin.
Dema holê bû ji nav wan derket bi dilekî kul kalê rîtilxir
Pirtalên xwe girt dikir polepol,ji bo Hîcazê diçû balafir.
Digek ên mayî ez çûm garacê me bilêt birîn bi şahîya can.
Da bi rêkevin sibetira wê berê xwe bidin alî KURDISTAN.

(OSMAN S E B R Î, Derdên me,rûpel 9)

==== ===== ==== ==== ==== ====

Ev riya ko ser bilindî têde ye tev rêl û kaş
Canfida xweş pêde çûne,qelsmêr mayî li paş
Hestiyê millet dikojin wek segan û gornebaş
Hedem û dostê neyarin,wan millet hîştin li paş
Hey teres ferqî çiye,Ha neyar xwar ha te xwar.
(CEGERXWÎN,ji Sewra azadî,rûpel 15)

===== ===== ====== ======

HEY QEHREMAN MILLETÊ KURD

Hey qehreman milletê Kurd şerme tu razî
Meydan bidî dijmin û li qada te bibazî
Herçar terefan cîgehê tehqîr û tinazî
Ger heq tu nexwazî kiye heqê te bixwazî
Heyfe tu kurê Rustem û Guhderz û Silahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî
Şerm û esefe,ger tu zarê xwe nexwînî
Raborî û şopa xwe li tarîxê nebînî
Bê qî met û teqdî çi ji dijmin re biçênî
Ta kengî her û her bi vî rengî tu bimênî
Heyfe tu kurê Rustem û Guhderz û Silahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî
Deh sale li ser hev hemî diljar û bi êşin
Sed Xanî û Hacî û Hejar wane li pêşin
Yekser weko Bêkes ko meraqa te dikêşin
Dora xwe nexwazin kî dizanî ku li êşin
Heyfe tu kurê Rustem û Guhderz û Silahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî
Destên xwe bidin hev,biksin şax û diyara
Qêrîn bikin pişta xwe bidin lat û zinara
Lek lek bikevin Sehed û sînor û kenara
Lerzê n bikevî nêv dilê xwîxwar û neyara
Heyfe tû kurê Rustem û Guhderz û Silahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî
Şerme ji me re her wehe em dijminê hev bin
Bindestê neyar her wehe bê gotin û dev bin
Ta kengê wisa girtî û bin tarî û şev bin
Ta kengê şikestî û di nêv leşkerê rev bin
Şerme tu kurê Rustem û Guhderz û Selahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî
Bermayê Med û Sobar û kurê Nayrî û Sîtî
Roja şerê Hettin û Kerek xoş me tu dîtî
Tarîx ji me re daymye zanîn tû egîtî
Îro tu metirs hemdem û hemxakê Sovîtî
Serme tu kurê Rustem û Guhderz û Selahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî
Hêrzan bide destan tu li ser hev veweşîne
Qeydan bişikîne weko bendan biqetine
Ev Dêwê sipî dijmine,,mêrane derîne
Wek Rustemê qellaş bi xwe heyfa xwe hiline

Şerme tu kurê Rustem û Guhderz û Silahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî

Navdare welatê te hemî merkezê cenge
Herkes bi me zanî bi xwe Kurd Şêr û Pilinge
Hawîr xwe temaşeke binêr gazî û denge
Hey,hey qehreman milletê Kurd rabe derenge
Şerme tu kurê Rustem û Guhderz û Silahî
Îro tu di gundê beg û axa de felahî

(C E G E R X W Î N ,Sewra Azadî,Şam 1954,rûpel 13)

==== ==== ==== ==== ==== ====

T a K E N G Î E M Ê K A R K E R Û Ç O T K A R Ê B E G A B I N

Ev rengê biratî me navê ger timî wa bi
Hevsar me girêdayî bi kurtanê kera bin
Ew begler û axa û emê jar û geda bin
Ew recberê dijmin û emê recberê wa bin
Ey Karker û Cotkar bese dem hatiye rabi
Ta kangî emê karkerê axa û bega bin
Ta kengî emê hestiyê ber lingê sega bin

Ta kengî emê kole û riswa û obîd bin
Bin destê mirovên wekî Bayar û Seîd bin
Ta kengî ji sînora wekî birc û kilîd bin
Ta kengî ji hev re hemî mêrxas û egîd bin
Ey karker û Cotkar bese dem hatiyê rabin
Ta kengî emê Karkerê axa û bega bin
Ta kengî emê hestiyê ber lingê sega bin

Çawa ko dizanin tu timî serker û mêrî
Deng da ye di şerqê de bi xwe fêris û şêrî
Îro tu çima wer biwe tirsok û newê rî
Perda gidiya ser xwe ve da,da xwe veşêrî
Ey Karker û Cotkar bese dem hatiye rabin
Ta kengî emê Karkerê axa û baga bin
Ta kengî emê hestiyê ber lingê sega bin

Perda gidiya carekê xwe rake hilînç
Cavê xwe veke guh bide hawar û qîrîne
Lingê teresan zû tu ji axa xwe derîne
Îdî tu metirs hemdemê cebarê te çîne
Ey Karker û Cotkar bese dem hatiye rabin
Ta kangî emê Kakerê axa û baga bin
Ta kengî emê hestiyê ber lingê sega bin

Pir şerme ko em deh serî milyon nifûsin
Pir şerme ko em abidê dînar û filosin
Pir şerme ko em birçî û bê mad û mirûsin
Heyfe ji me re hemdem û hemxakê Urisin
Ey Karker û Cotkar bese dem hatiye rabin
Ta kengî emê Karkerê axa û baga bin
Ta kengî emê hestiyê ber lingê sega bin
Ta kengî din zindana bibin hebsî û girtî
Dara li ser lingê me xin begcî û sirtî
Ta kengî bixun ev beg û axa me bi xurtî
Ta kengî emê dey li we kin her we bi sirtî
Ey Karker û Cotkar bese dem hatiye rabin
Ta kengî emê Karkerê axa û baga bin
Ta kengî emê hestiye ber lingê sega bin.

(C E G E R X W Î N, Sewra Azadî, Şam 1954, rûpel 4o)

==== ==== ==== ==== ==== ===== ====